

10.08.2023

 Fundusze Europejskie

Zamówienia publiczne dla początkujących

Krzysztof Puchacz

Fundusze Europejskie
dla Śląskiego

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

Województwo
Śląskie

Zakres zastosowania przepisów PZP i wyłączenia

W celu standaryzacji systemów zamówień publicznych na poziomie Unii Europejskiej obowiązują następujące dyrektywy (nie obowiązują one bezpośrednio w krajach członkowskich, muszą zostać transponowane do porządków prawnych krajów członkowskich UE w ramach źródeł prawa krajowego):

- Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/24/UE z dnia 26 lutego 2014 r. w sprawie zamówień publicznych,
- Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/25/UE z dnia 26 lutego 2014 r. w sprawie udzielania zamówień przez podmioty działające w sektorach gospodarki wodnej, energetyki, transportu i usług pocztowych
- Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/23/UE z dnia 26 lutego 2014 r. w sprawie udzielania koncesji
- Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/81/WE z dnia 13 lipca 2009 r. w sprawie koordynacji procedur udzielania niektórych zamówień na roboty budowlane, dostawy i usługi przez instytucje lub podmioty zamawiające w dziedzinach obronności i bezpieczeństwa
- Dyrektywa 2007/66/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 11 grudnia 2007 r. zmieniająca dyrektywy Rady 89/665/EWG i 92/13/EWG w zakresie poprawy skuteczności procedur odwoławczych w dziedzinie udzielania zamówień publicznych.

Rozporządzenia Komisji Europejskiej obowiązują bezpośrednio w krajach członkowskich, są nimi:

- Rozporządzenia Komisji Europejskiej ustanawiające progi dotyczące zamówień
- Rozporządzenie Komisji Europejskiej 2016/7 z dnia 5 stycznia 2016 r. ustanawiające standardowy formularz jednolitego europejskiego dokumentu zamówienia
- Rozporządzenie Komisji Europejskiej 2019/1780 z dnia 23 września 2019 r. ustanawiające standardowe formularze do publikacji ogłoszeń w dziedzinie zamówień publicznych („e-formularze”)
- Rozporządzenie Komisji Europejskiej nr 213/2008 z dnia 28 listopada 2007 r. zmieniające rozporządzenie (WE) nr 2195/2002 Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie Wspólnego Słownika Zamówień (CPV).

Ustawa prawo zamówień publicznych z dnia 11 września 2019 r. weszła w życie w dniu 1 stycznia 2021 r. i reguluje:

- katalog podmiotów zobowiązanych do stosowania przepisów ustawy;
- zakres wyłączeń stosowania przepisów ustawy;
- zasady udzielania zamówień;
- etapy przygotowania i prowadzenia postępowania o udzielenie zamówienia;
- tryby udzielania zamówień oraz szczególne instrumenty i procedury w zakresie zamówień;
- wymagania dotyczące umów w sprawie zamówienia publicznego oraz umów ramowych;
- organy właściwe w sprawach zamówień;
- środki ochrony prawnej;
- pozasądowe rozwiązywanie sporów dotyczących realizacji umów w sprawie zamówienia publicznego;
- kontrolę udzielania zamówień oraz kary pieniężne.

Systematyka ustawy została zaprojektowana tak, aby lepiej odzwierciedlała kolejne etapy prowadzenia postępowania o udzielenie zamówienia publicznego.

■ Dział I. Przepisy ogólne.

W dziale tym znalazły się przepisy wspólne, odnoszące się do wszystkich rodzajów postępowań, bez względu na wartość zamówienia, do którego ma zastosowanie ustawa rodzaj zamówienia.

■ Dział II. Postępowanie o udzielenie zamówienia klasycznego o wartości równej lub przekraczającej progi unijne.

Jest to dział regulujący zagadnienia związane z udzielaniem zamówień publicznych dla zamówień objętych pełną implementacją dyrektyw unijnych. Do przepisów działu II odwołują się przepisy innych działów ustawy w tym dotyczące zamówień klasycznych o wartości mniejszej niż progi unijne (art. 266).

■ Dział III. Postępowanie o udzielenie zamówienia klasycznego o wartości mniejszej niż progi unijne.

W dziale tym znajduje się szątkowa regulacja wskazująca jedynie na pewne odmienności procedury krajowej w odniesieniu od przepisów Działu II. Większość zachowań zamawiającego dotyczących zamówień o wartości poniżej progów unijnych wymaga zastosowania przepisów Działu II, który ma zastosowanie do tych postępowań (poprzez odesłanie wyrażone w art. 266 ustawy).

- Przepisy o zamówieniach publicznych stanowią *lex specialis* wobec Kodeksu cywilnego. Zgodnie z art. 8 ustawy do czynności podejmowanych przez zamawiającego, wykonawców oraz uczestników konkursu w postępowaniu o udzielenie zamówienia i konkursie oraz do umów w sprawach zamówień publicznych stosuje się przepisy ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 r. - Kodeks cywilny, jeżeli przepisy ustawy nie stanowią inaczej .

Wartość zamówienia	Sposób wyboru wykonawcy
Do 130.000 zł netto	Ustawa nie obowiązuje.
Od 130.000 zł netto do progów unijnych .	Ustawa obowiązuje (przepisy właściwe dla zamówień o wartości nieprzekraczającej progów unijnych).
Powyżej progów unijnych	Ustawa obowiązuje (przepisy właściwe dla zamówień o wartości równej lub przekraczającej progi unijne).

Progi unijne dla zamówień klasycznych

kurs euro - **4,4536 zł**

DOSTAWY I USŁUGI

140.000 euro = **623.504 zł netto**

ROBOTY BUDOWLANE

5.382.000 euro = **23.969.275 zł netto**

USŁUGI SPOŁECZNE

750.000 euro = **3.340.200 zł netto**

Wybór trybu

Zamawiający publiczni oraz zamawiający subsydiowani, udzielają zamówienia w postępowaniach o wartości powyżej progów UE w jednym z następujących trybów:

- przetargu nieograniczonego;
- przetargu ograniczonego;
- negocjacji z ogłoszeniem;
- dialogu konkurencyjnego;
- partnerstwa innowacyjnego;
- negocjacji bez ogłoszenia;
- zamówienia z wolnej ręki.

Zamawiający może udzielić zamówienia w trybie przetargu nieograniczonego i przetargu ograniczonego, a w pozostałych trybach zamawiający może udzielić zamówienia w przypadkach określonych w ustawie

Zamawiający publiczni oraz zamawiający subsydiowani, udzielają zamówienia w postępowaniach o wartości poniżej progów UE w jednym z następujących trybów:

- trybu podstawowego
- partnerstwa innowacyjnego;
- negocjacji bez ogłoszenia;
- zamówienia z wolnej ręki;

Zamawiający może udzielić zamówienia w trybie podstawowym, a w pozostałych trybach zamawiający może udzielić zamówienia w przypadkach określonych w ustawie

Omówienie schematów UZP

**Biuletyn Zamówień Publicznych/platformy zakupowe
- rola w procesie udzielania zamówień**

- Elektronizacja zamówień publicznych w nowej ustawie obejmuje zmiany przepisów w dwóch obszarach:
  - a) sposobu komunikacji pomiędzy zamawiającym i wykonawcą (techniczny sposób przekazania oświadczenia woli lub innego dokumentu);
  - b) formy czynności podejmowanych przez wykonawcę i zamawiającego (formy nadanej oświadczeniu woli lub innemu dokumentowi).
- Oba te zagadnienia są ze sobą ściśle związane, bowiem przewidziana w ustawie forma czynności podejmowanych w postępowaniu przez wykonawcę i zamawiającego determinuje dopuszczone w ustawie sposoby komunikacji (np. oświadczenia woli opatrzonego kwalifikowanym podpisem elektronicznym nie można przekazać za pośrednictwem operatora pocztowego, stąd wymagana jest komunikacja środkami komunikacji elektronicznej).

- Definicja: środki komunikacji elektronicznej w rozumieniu ustawy z dnia 18 lipca 2002 r. o świadczeniu usług drogą elektroniczną (Dz. U. z 2020 r. poz. 344) tj. rozwiązania techniczne, w tym urządzenia teleinformatyczne i współpracujące z nimi narzędzia programowe, umożliwiające indywidualne porozumiewanie się na odległość przy wykorzystaniu transmisji danych między systemami teleinformatycznymi, a w szczególności pocztę elektroniczną.
- Zasadą w postępowaniu jest komunikacja przy użyciu środków komunikacji elektronicznej (art. 61 ust. 1 ustawy). Zasada ta została opatrzona kilkoma wyjątkami.
- Ustawodawca w drodze wyjątku dopuścił komunikację ustną w toku negocjacji lub dialogu oraz w odniesieniu do informacji, które nie są istotne, w szczególności nie dotyczą ogłoszenia o zamówieniu lub dokumentów zamówienia o ile jej treść jest udokumentowana (art. 61 ust. 2).

- Środki komunikacji elektronicznej wykorzystywane w postępowaniu powinny być wskazane przez zamawiającego w dokumentach zamówienia (art. 67).
- Zamawiający jest zobowiązany korzystać tylko z takich narzędzi i urządzeń komunikacji elektronicznej, które są niedyskryminujące, ogólnie dostępne oraz interoperacyjne w rozumieniu ustawy z dnia 17 lutego 2005 r. o informatyzacji działalności podmiotów realizujących zadania publiczne, z produktami powszechnie używanymi służącymi elektronicznemu przechowywaniu, przetwarzaniu i przesyłaniu danych, i które nie ograniczają wykonawcom dostępu do postępowania o udzielenie zamówienia lub konkursu.
- Środki te mają umożliwić przekazywanie ofert, wniosków o dopuszczenie do udziału w postępowaniu o udzielenie zamówienia w sposób zapewniający zachowanie integralności, autentyczności, nienaruszalności danych i ich poufności w ramach wymiany i przechowywania informacji, w tym zapewniających możliwość zapoznania się z ich treścią wyłącznie po upływie terminu na ich składanie (art. 68 ustawy).

- Zamawiający może w tym zakresie skorzystać z pomocniczych działań zakupowych w zakresie wskazanym w art. 37 ust. 3 pkt 1 ustawy i odpłatnie nabyć rozwiązania techniczne od podmiotów oferujących w tym zakresie profesjonalne usługi lub skorzystać z bezpłatnych rozwiązań oferowanych przez Urząd Zamówień Publicznych (w chwili obecnej system E-ZAMÓWIENIA).
- W postępowaniu o udzielenie zamówienia o wartości równej lub przekraczającej progi unijne ofertę, wniosek o dopuszczenie do udziału w postępowaniu o udzielenie zamówienia oraz oświadczenie wstępne składa się, pod rygorem nieważności, w formie elektronicznej. W postępowaniu o udzielenie zamówienia o wartości mniejszej niż progi unijne dokumenty te składa się, pod rygorem nieważności, w formie elektronicznej lub w postaci elektronicznej opatrzonej podpisem zaufanym lub podpisem osobistym .
- Dokumenty w postaci gwarancji wadialnych powinny być przekazywane w oryginale w postaci elektronicznej (art. 97 ust. 4).

- Pozostałe oświadczenia i dokumenty (np. wniosek o wyjaśnienie treści SWZ, wyjaśnienia rażąco niskiej ceny, podmiotowe środki dowodowe, przedmiotowe środki dowodowe, pełnomocnictwa) powinny być sporządzone w sposób określony w przepisach § 2 - 7 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 30 grudnia 2020 r. w sprawie sposobu sporządzania i przekazywania informacji oraz wymagań technicznych dla dokumentów elektronicznych oraz środków komunikacji elektronicznej w postępowaniu o udzielenie zamówienia publicznego lub konkursie (wydanego na podstawie art. 70 ustawy).

- Rozporządzenie to dzieli dokumenty na dwie grupy:

- enumeratywnie wymienione dokumenty **wymagające postaci elektronicznej** (§ 2 ust. 1):

wnioski o dopuszczenie do udziału w postępowaniu lub konkursie, wnioski, o których mowa w art. 371 ust. 3 ustawy, oferty, prace konkursowe, oświadczenia, o których mowa w art. 125 ust. 1 ustawy, podmiotowe środki dowodowe, oświadczenie, o którym mowa w art. 117 ust. 4 ustawy, zobowiązanie podmiotu udostępniającego zasoby, o którym mowa w art. 118 ust. 3 ustawy, przedmiotowe środki dowodowe, pełnomocnictwo, dokumenty, o których mowa w art. 94 ust. 2 ustawy,

- wszystkie pozostałe dokumenty niewymagające postaci elektronicznej, które można złożyć w postaci elektronicznej lub jako tekst wpisany bezpośrednio do wiadomości przekazywanej przy użyciu środków komunikacji elektronicznej (§ 2 ust. 2 §).

Szacowanie wartości zamówienia publicznego

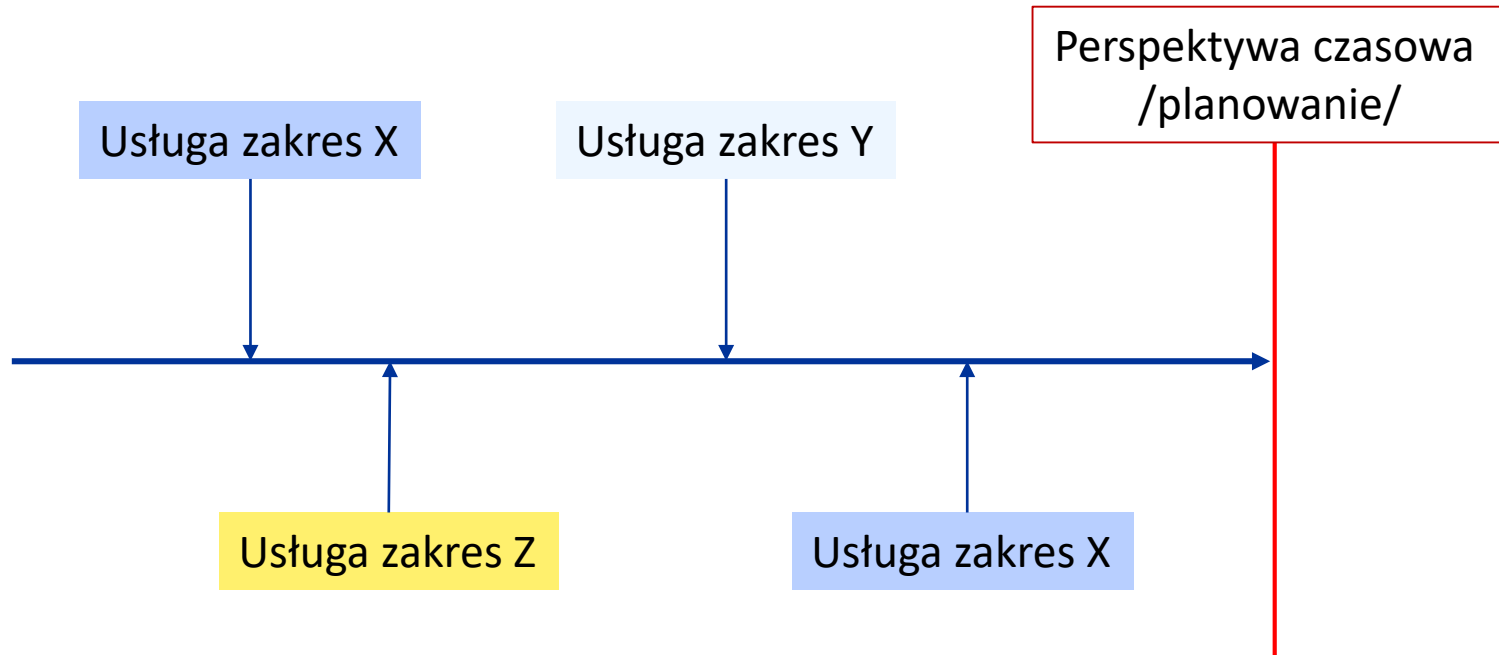
- Ustalenie wartości zamówienia publicznego jest czynnością podejmowaną przez zamawiającego w celu ustalenia reżimu prawnego decydującego o sposobie wyboru wykonawcy tego zamówienia
- Naruszeniem dyscypliny finansów publicznych jest niezgodne z przepisami PZP ustalenie **wartości zamówienia publicznego** lub jego części, jeżeli miało to wpływ na obowiązek stosowania przepisów o zamówieniach publicznych albo na zastosowanie przepisów dotyczących zamówienia publicznego o niższej wartości.

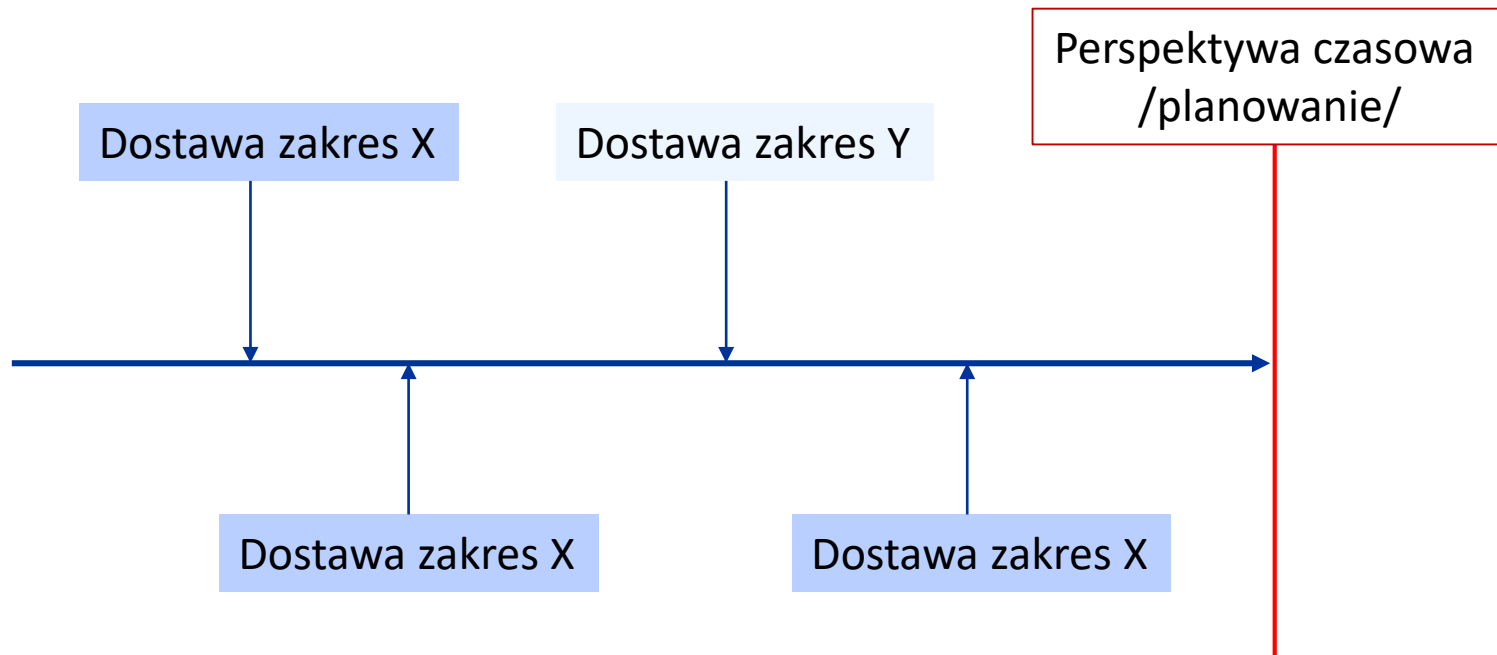
- Jeżeli zamawiający planuje udzielić zamówienia na roboty budowlane lub **usługi** w częściach, z których każda stanowi przedmiot odrębnego postępowania, lub dopuszcza możliwość składania ofert częściowych, **wartością zamówienia jest łączna wartość poszczególnych części zamówienia.**
- W przypadku gdy zamawiający planuje nabycie **podobnych dostaw**, wartością zamówienia jest **łączna wartość podobnych dostaw**, nawet jeżeli zamawiający udziela zamówienia w częściach, z których każda stanowi przedmiot odrębnego postępowania, lub dopuszcza możliwość składania ofert częściowych.

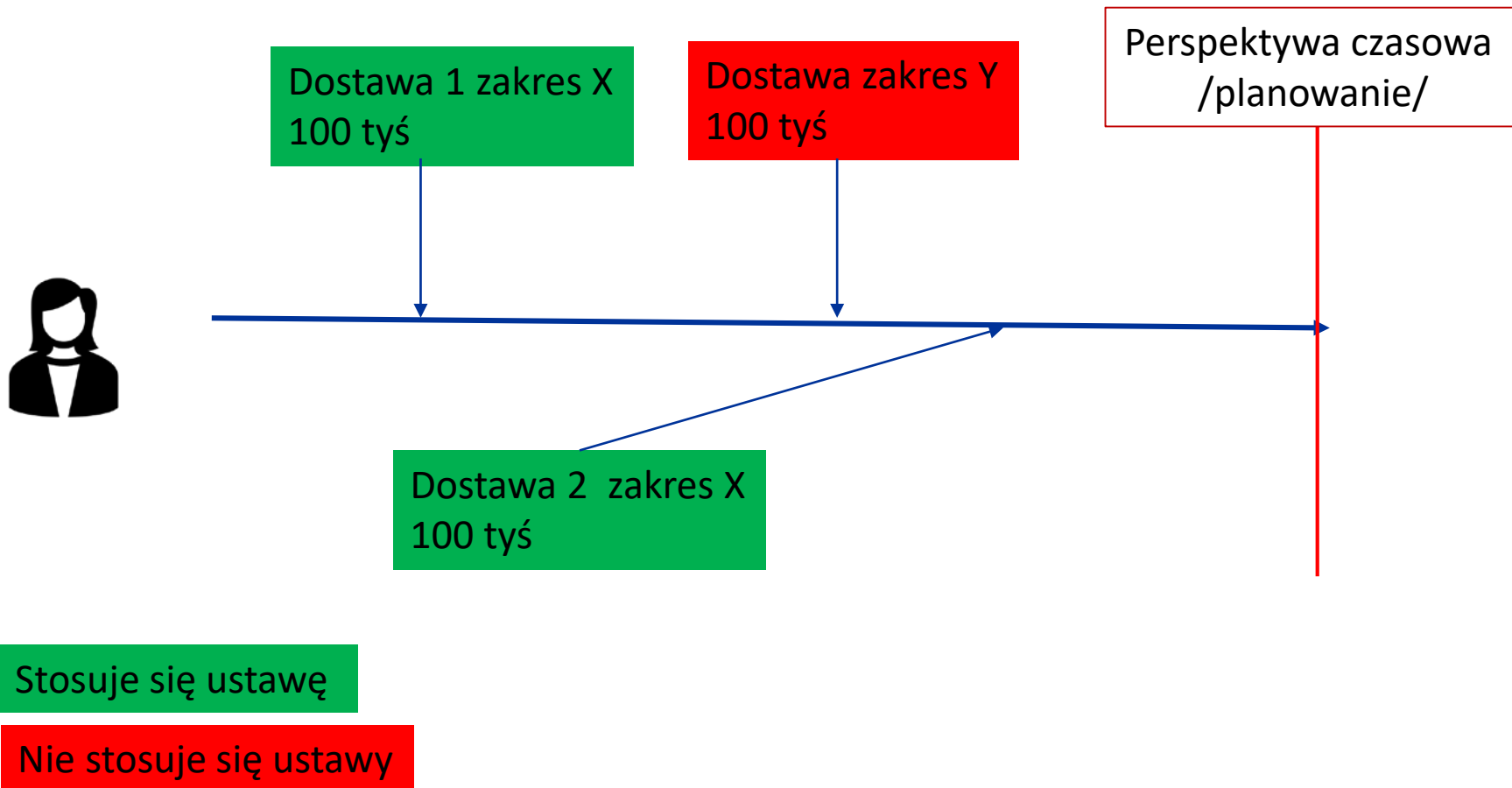

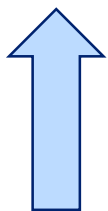
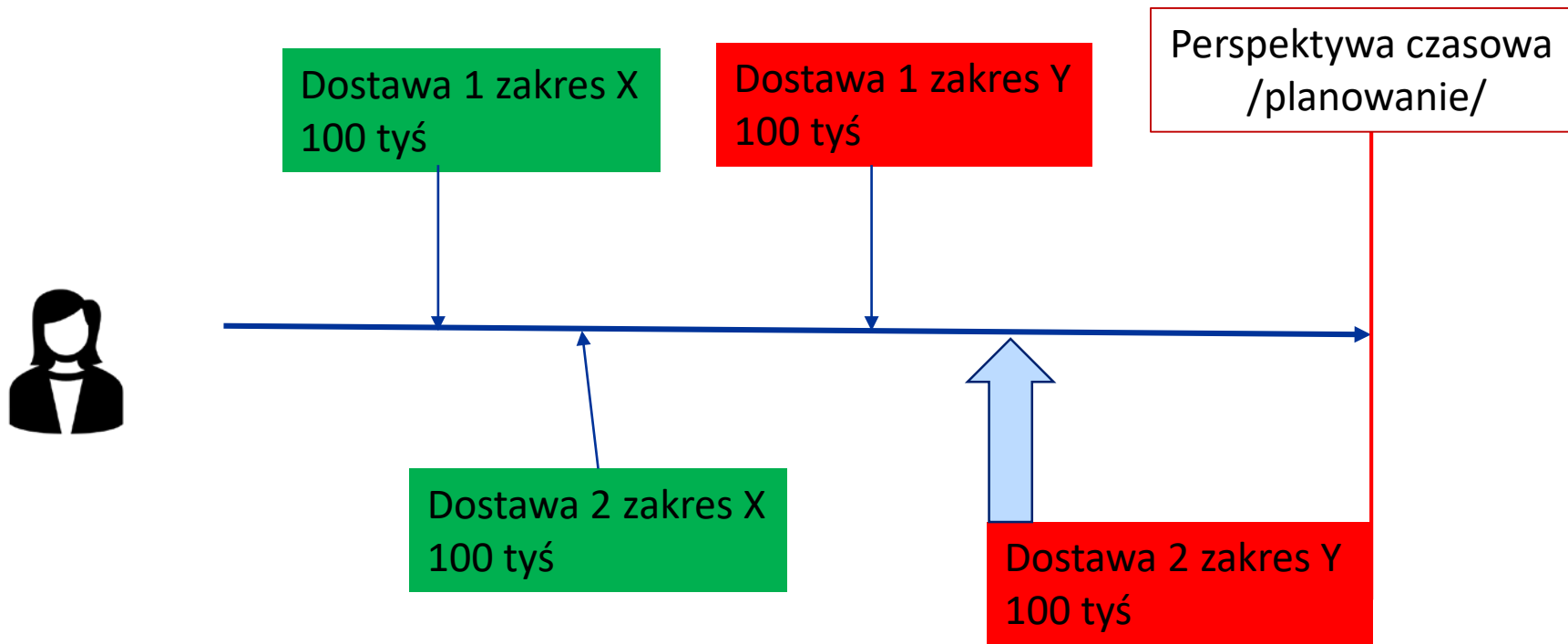
PRZYKŁAD:

- W sytuacji, gdy zamawiający przewiduje konieczność nabycia usług szkoleniowych, powinien pogrupować je przede wszystkim według kryterium tematycznego. Sama okoliczność, iż określone usługi szkoleniowe służą podniesieniu umiejętności i kompetencji zawodowych nie stanowi jednej generalnej przesłanki skazującej na obowiązek zsumowania ww. usług w ramach jednego zamówienia. Szkolenia przewidziane, obejmujące taką samą lub podobną tematykę, prowadzone dla określonej grupy odbiorców, powinny być traktowane jako jedno zamówienie, którego wartość powinna zostać oszacowana łącznie, zgodnie z art. 30 ustawy. Zamówienia, które nie spełniają powyższych przesłanek, co do zasady traktuje się jako zamówienia odrębne, co oznacza, że wartość każdego zamówienia powinna być szacowana odrębnie.

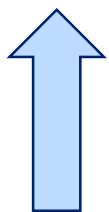
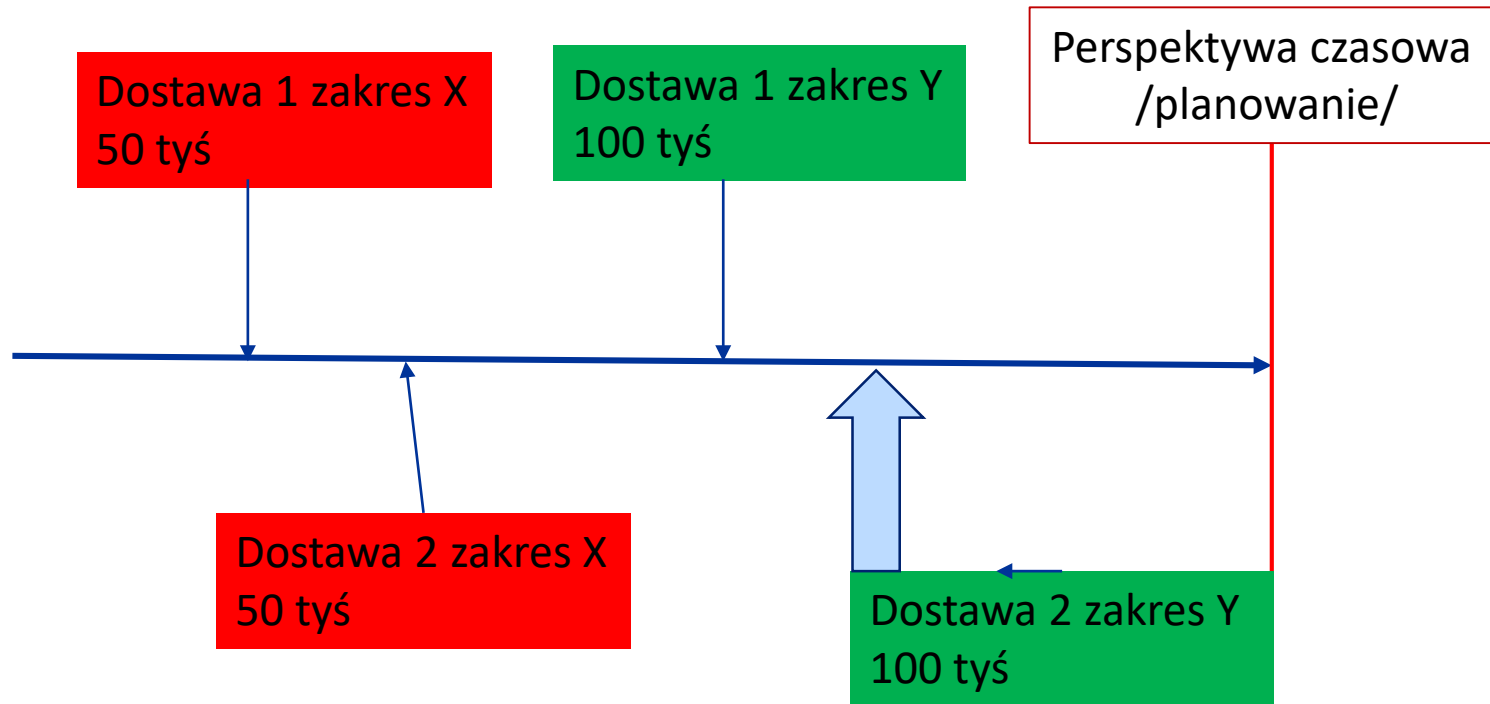

Nowa pozycja planu,
do tego czasu
zrealizowano
dostawę 1 zakres Y

Stosuje się ustawę

Nie stosuje się ustawy

Nowa pozycja planu,
do tego czasu
nie zrealizowano
dostawy 1 zakres Y

Stosuje się ustawę

Nie stosuje się ustawy

PRZYKŁAD:

- Jeżeli zamawiający planuje udzielić zamówienia na roboty budowlane lub usługi w częściach, z których każda stanowi przedmiot odrębnego postępowania, lub dopuszcza możliwość składania ofert częściowych, **wartością zamówienia jest łączna wartość poszczególnych części zamówienia**. W przypadku zamówień udzielanych w częściach, do udzielenia zamówienia na daną część zamawiający **może stosować przepisy ustawy właściwe dla wartości tej części zamówienia**, jeżeli jej wartość jest mniejsza niż wyrażona w złotych równowartość kwoty 80 000 euro dla dostaw lub usług oraz 1 000 000 euro dla robót budowlanych, pod warunkiem że łączna wartość tych części wynosi nie więcej niż 20% wartości zamówienia.

Opis przedmiotu zamówienia

- Zgodnie z art. 281 ust. 1 pkt 5 zamawiający zamieszcza w SWZ opis przedmiotu zamówienia (najczęściej w załącznikach).

- Zgodnie z art. 99 ust. 1 ustawy przedmiot zamówienia opisuje się w sposób jednoznaczny i wyczerpujący, za pomocą dostatecznie dokładnych i zrozumiałych określeń, uwzględniając wymagania i okoliczności mogące mieć wpływ na sporządzenie oferty. Szczegółowy opis przedmiotu zamieszcza zamawiający w SWZ. W ogłoszeniu zamieszcza się zazwyczaj skrót pełnego opisu przedmiotu zamówienia /zakres wielkość/, ze względu na to, że ogłoszenie ma na celu wstępne przekazanie danych o postępowaniu. Zainteresowany wykonawca dopiero sięgając do SWZ powinien otrzymać kompleksową informację o zakresie wymagań zamawiającego dotyczących przedmiotu zamówienia.

- Zamawiający musi w opisie przedmiotu zamówienia zamieszczonym w SWZ podać wszystkie informacje niezbędne dla potencjalnego wykonawcy przedmiotu zamówienia. Dotyczy to przede wszystkim samego przedmiotu świadczenia głównego (np. zakres zamówienia określony parametrami/liczbowo, czas jego realizacji, warunki realizacji przedmiotu zamówienia) ale także wszelkiego rodzaju świadczeń ubocznych (np. gwarancji, rękojmi, serwisu). Przedmiot zamówienia powinien być opisany wyczerpująco - wykonawca nie może się domyślać w jaki sposób ma wykonać przedmiot zamówienia lub jego część.

- Należy zweryfikować przede wszystkim czy opis przedmiotu zamówienia zawiera wewnętrznych sprzeczności zarówno w SWZ jak i pomiędzy treścią zawartą w SWZ i w ogłoszeniu o zamówieniu. Sprawdzeniu należy poddać także to, czy przedmiot zamówienia jest opisany w sposób umożliwiający dokonanie wyceny przedmiotu zamówienia. Samodzielna weryfikacja przez kontrolera ww. zagadnień jest często utrudniona ze względu na brak wiedzy odnoszącej się do przedmiotu zamówienia. Elementami, które pozwolą ocenić prawidłowość dokonania przedmiotu zamówienia przez zamawiającego może być liczba złożonych ofert (im więcej ofert, tym mniejsze ryzyko nieprecyzyjnego opisu przedmiotu zamówienia) oraz zachowanie zamawiającego na etapie odpowiadania na pytania wykonawców (jeśli zamawiający usuwa wszelkie wątpliwości pojawiające się w pytaniach wykonawców, zmniejsza się ryzyko nieprecyzyjnego opisu przedmiotu zamówienia). Kontrolujący powinien zwrócić szczególną uwagę na sytuację w której wykonawcy wskazują nieścisłości lub brak precyzji w opisie przedmiotu zamówienia zaś zamawiający ich nie eliminuje co skutkuje brakiem ofert złożonych przez tych wykonawców.

- Zgodnie z art 99 ust. 4 ustawy, przedmiotu zamówienia nie można opisywać przez wskazanie znaków towarowych, patentów lub pochodzenia, źródła lub szczególnego procesu, który charakteryzuje produkty lub usługi dostarczane przez konkretnego wykonawcę, jeżeli mogłoby to doprowadzić do uprzywilejowania lub wyeliminowania niektórych wykonawców lub produktów. Przedmiot zamówienia można opisać przez wskazanie znaków towarowych, patentów lub pochodzenia, źródła lub szczególnego procesu, który charakteryzuje produkty lub usługi dostarczane przez konkretnego wykonawcę, tylko wówczas gdy zamawiający nie może opisać przedmiotu zamówienia w wystarczająco precyzyjny i zrozumiały sposób, a wskazaniu takiemu towarzyszą wyrazy "lub równoważny" (zamawiający musi wówczas wskazać w opisie przedmiotu zamówienia kryteria stosowane w celu oceny równoważności).

- Sposób opisu przedmiotu zamówienia nie może prowadzić do utrudniania uczciwej konkurencji (art. 99 ust. 4 ustawy). Naruszenie tego przepisu może nastąpić poprzez takie określenie wymogów i parametrów przedmiotu zamówienia, że spełnia je jeden produkt bądź jeden wykonawca, a jednocześnie podane wymogi i parametry nie są uzasadnione potrzebami zamawiającego. Kontrolujący w przypadku stwierdzenia, że podane wymagania i parametry wskazują na konkretny produkt powinien wystąpić do podmiotu kontrolowanego z wnioskiem o wyjaśnienie potwierdzające, że podane wymogi są uzasadnione potrzebami zamawiającego. W sytuacji braku wyjaśnień lub gdy wyjaśnienia nie wykażą, że zastosowane preferencje są nieuzasadnione, należy rozważyć zarzut naruszenia art. 99 ust. 4 ustawy.

- Zgodnie z art. 95 ustawy, w przypadku zamówień, których przedmiotem są usługi lub roboty budowlane zamawiający ma obowiązek wskazać czynności, których wykonywanie ma charakter stosunku pracy w rozumieniu art. 22 § Kodeksu pracy i zobligować wykonawców jak i podwykonawców do zatrudnienia osób je wykonujących na podstawie umowy o pracę.

- Zgodnie z art. 99 ust. 3 ustawy do opisu przedmiotu zamówienia stosuje się nazwy i kody określone we Wspólnym Słowniku Zamówień. Jest to o tyle istotne, że wyszukiwarki w bazach ogłoszeń (np. w Biuletynie Zamówień Publicznych) działają w oparciu o kody CPV, więc ich niewskazanie w ogłoszeniu o zamówieniu powoduje, że dane ogłoszenie może nie być widoczne dla zainteresowanych wykonawców.

- Informację o przedmiotowych środkach dowodowych zamieszcza się w SWZ jedynie wówczas, gdy zamawiający skorzysta z prawa do ich złożenia (nie są obligatoryjne). Definicja przedmiotowych środków dowodowych znajduje się w słowniczku ustawowym, w art. 7 pkt 20 ustawy, gdzie pod tym pojęciem rozumie się przewidziane ustawą środki służące potwierdzeniu zgodności oferowanych dostaw, usług lub robót budowlanych z wymaganiami określonymi w opisie przedmiotu zamówienia. Przedmiotowy środek dowodowy merytorycznie powiązany jest z opisem przedmiotu zamówienia stąd też regulacja dotycząca tego typu środka dowodowego znalazła się w rozdziale dotyczącym przedmiotu zamówienia .

Otwarty katalog przedmiotowych środków dowodowych zawierają przepisy art. 104-106. Są nimi;

1) etykiety (każdy dokument, w tym zaświadczenie lub poświadczenie, który potwierdza, że obiekt budowlany, produkt, usługa, proces lub procedura spełniają wymagania konieczne do uzyskania etykiety) - np. ECOLABEL, Etykieta Efektywności Energetycznej EEE, FSC Recycled itp.;

2) certyfikaty, najczęściej dotyczące zgodności oferowanego produktu lub usługi z odniesieniem, o którym mowa w art. 101 - np. określoną normą;

3) sprawozdania z badań - najczęściej potwierdzające spełnianie przez przedmiot badania wymogów wskazanych przez zamawiającego lub wynikających z odniesieniem, o którym mowa w art. 101 - np. określoną normą

4) inne przedmiotowe środki dowodowe np. opisy techniczne, fotografie, próbki - pod warunkiem, że są proporcjonalne do przedmiotu zamówienia i związane z przedmiotem zamówienia a ich żądanie nie ogranicza uczciwej konkurencji i równego traktowania wykonawców.

Ustawa przewiduje obowiązek ich złożenia wraz z ofertą (art. 107 ust. 1).

- Pomimo tego, że przedmiotowe środki dowodowe składa się wraz z ofertą, nie stanowią one treści oferty (nie są jej częścią). Ich celem nie jest bowiem konstrukcja oświadczenia woli wykonawcy, a potwierdzenie zgodności ujętych w ofercie dostaw, usług lub robót budowlanych z wymaganiami określonymi w opisie przedmiotu zamówienia. W efekcie - w odróżnieniu od treści oferty - dokumenty te podlegają uzupełnieniu w przypadku ich niezłożenia - o ile zamawiający podejmie taką decyzję tworząc SWZ. Zgodnie z art. 107 ust. 2 i 3 ustawy, jeżeli wykonawca nie złożył przedmiotowych środków dowodowych lub złożone przedmiotowe środki dowodowe są niekompletne, zamawiający wzywa do ich złożenia lub uzupełnienia w wyznaczonym terminie, o ile przewidział to w ogłoszeniu o zamówieniu lub dokumentach zamówienia z wyjątkiem sytuacji, w której:
  - a) przedmiotowy środek dowodowy służy potwierdzeniu zgodności z cechami lub kryteriami określonymi w opisie kryteriów oceny ofert
  - b) pomimo złożenia przedmiotowego środka dowodowego, oferta podlega odrzuceniu
  - c) zachodzą przesłanki unieważnienia postępowania.

- Należy pamiętać, że nie jest możliwe poprawianie przedmiotowych środków dowodowych w szczególności dotyczy to sytuacji gdy przedłożone dokumenty potwierdzą, że oferta jest niezgodna z opisem przedmiotu zamówienia. W efekcie dopuszczalne jest tylko uzupełnienie „braków formalnych”, tj. braku dokumentu lub niekompletnego dokumentu, który nie pozwala przesądzić merytorycznie o wartości oferty.
- Niezłożenie przedmiotowych środków dowodowych jest podstawą odrzucenia oferty na podstawie art. 226 ust. 1 pkt 2 lit c) ustawy.

Warunki udziału w postępowaniu i podstawy wykluczenia

- W art. 108 ustawy ujęty jest zamknięty katalog podstaw wykluczenia z udziału w postępowaniu, który należy wskazać w SWZ zgodnie z treścią art. 281 ust. 1 pkt 15 ustawy.

- Art. 109 ust. 1 ustawy zawiera zamknięty katalog tzw. fakultatywnych podstaw wykluczenia. Są to podstawy, których zastosowanie zależy od decyzji zamawiającego. Zastosowane przez ustawodawcę w zdaniu wprowadzającym do wyliczenia wyrażenie „zamawiający może wykluczyć wykonawcę” oznacza, że wykluczenie zależy od tego, czy zamawiający przewidział podstawę wykluczenia, wskazując ją w ogłoszeniu o zamówieniu lub dokumentach zamówienia (art. 109 ust. 2 ustawy). Zamawiający nie ma jednak kompetencji do kształtowania fakultatywnych podstaw wykluczenia inaczej niż zostały określone w ustawie. Podczas kontroli należy przede wszystkim zweryfikować, czy zamawiający nie zmienił treści przesłanek w stosunku do zapisu ustawowego, czy nie wskazał przesłanek których nie przewiduje art 109 oraz czy katalog podstaw wykluczenia o których mowa w art. 109 ustawy jest spójny w treści SWZ i ogłoszenia.

- Zgodnie z art. 281 ust. 2 pkt 2 w SWZ powinna się znaleźć informacja o warunkach udziału w postępowaniu. Nie oznacza to obowiązku ustanawiania tych warunków (patrz art. 57 pkt 2).
- Jeśli zamawiający nie ustanowi warunków udziału w postępowaniu w SWZ powinna znaleźć się informacja o tym fakcie.

- Warunki muszą być proporcjonalne do przedmiotu zamówienia.
- Norma ujęta w przepisie art. 112 ustawy ma charakter funkcjonalny, tj. ustawodawca reguły dla ustalania warunków udziału w postępowaniu określił w sposób referujący do celu, jaki mają one spełniać - tak aby ich określenie gwarantowało wybór wykonawcy zdolnego do wykonania zamówienia. Proporcjonalność warunku należy rozumieć jako opisanie warunku na takim poziomie, który z jednej strony jest uzasadniony dążeniem zamawiającego do uzyskania najwyższej jakości i rzetelności w wykonaniu przedmiotu zamówienia, a z drugiej nie ogranicza dostępu do udziału w postępowaniu o udzielenie zamówienia publicznego wykonawcom zdolnym do jego realizacji.
- Przez proporcjonalność warunku w stosunku do przedmiotu zamówienia należy rozumieć zachowanie właściwej proporcji, brak nadmierności. Biorąc pod uwagę dorobek orzecznictwa TSUE można powiedzieć, że ocena, czy ustalony warunek udziału w postępowaniu nie jest nadmierny wymaga tzw. testu proporcjonalności (Wyrok TSUE z 16 września 1999 r. w sprawie Komisja przeciwko Hiszpanii, nr sprawy C 414/97. KIO 2737/17), czyli wykazania, że podjęte działania są adekwatne i konieczne do osiągnięcia wybranego celu.

- Zgodnie z art. 125 ustawy do oferty wykonawca dołącza oświadczenie o niepodleganiu wykluczeniu i spełnianiu warunków udziału w postępowaniu (o ile warunki zostały określone).
- Oświadczenie to składa się na formularzu spełniającym wymagania przygotowane przez zamawiającego.
- Stanowi ono dowód potwierdzający brak podstaw wykluczenia, spełnianie warunków udziału w postępowaniu lub kryteriów selekcji, odpowiednio na dzień składania wniosków o dopuszczenie do udziału w postępowaniu albo ofert, tymczasowo zastępujący wymagane przez zamawiającego podmiotowe środki dowodowe.
- Jeśli zamawiający nie wymaga podmiotowych środków dowodowych, oświadczenie to będzie jedynym dokumentem potwierdzającym ten fakt.

- W przypadku wspólnego ubiegania się o zamówienie przez wykonawców, oświadczenie to składa każdy z wykonawców. Oświadczenia te potwierdzają brak podstaw wykluczenia oraz spełnianie warunków udziału w postępowaniu (o ile są wskazane) w zakresie, w jakim każdy z wykonawców wspólnie składających ofertę wykazuje spełnianie warunków udziału w postępowaniu lub kryteriów selekcji.
- Wykonawca, w przypadku polegania na zdolnościach lub sytuacji podmiotów udostępniających zasoby, przedstawia, wraz ze swoim oświadczeniem także oświadczenie podmiotu udostępniającego zasoby, potwierdzające brak podstaw wykluczenia tego podmiotu oraz odpowiednio spełnianie warunków udziału w postępowaniu (jeśli zostały określone) w zakresie, w jakim wykonawca powołuje się na jego zasoby.

- Definicja podmiotowych środków dowodowych znajduje się w art. 7 pkt 17 ustawy. Pod tym pojęciem rozumie się dokumenty służące potwierdzeniu braku podstaw wykluczenia, spełniania warunków udziału w postępowaniu lub kryteriów selekcji, z wyjątkiem oświadczenia, o którym mowa w art. 125 ust. 1 (tzw. oświadczenie wstępne).
- Katalog podmiotowych środków dowodowych zawiera rozporządzenia wykonawcze do ustawy wydane na podstawie art. 128 ust. 6 ustawy.
- W postępowaniach powyżej progów unijnych zamawiający ma prawo żądania dokumentów potwierdzających warunki udziału w postępowaniu obowiązek żądania dokumentów potwierdzających brak podstaw wykluczenia z udziału w postępowaniu.
- W postępowaniach poniżej progów unijnych zamawiający ma prawo do żądania dokumentów potwierdzających warunki udziału w postępowaniu i brak podstaw wykluczenia z udziału w postępowaniu.

Kryteria

- Zgodnie z art. 281 ust. 1 pkt 17) w SWZ powinien zostać wskazany opis kryteriów oceny ofert.
- Zgodnie z art. 247 ustawy w SWZ należy określić wagę, jaką zamawiający przypisuje każdemu z kryteriów wybranych do celów ustalenia oferty najkorzystniejszej, z wyjątkiem sytuacji, gdy najkorzystniejszą ofertę określa się wyłącznie na podstawie ceny. Wagi przypisane każdemu z kryteriów mogą być wyrażone za pomocą przedziału z odpowiednią rozpiętością maksymalną.

- Kryteria powinny być określone w sposób jednoznaczny i zrozumiały. Powinny gwarantować obiektywną ocenę ofert, jednak należy pamiętać, że w przypadku tzw. kryteriów niemierzalnych (estetyka, smak itp.) nie można zagwarantować w pełni obiektywnej oceny ofert. Należy wówczas zweryfikować w jakim stopniu udało się zamawiającemu zapewnić równe traktowanie wykonawców przy pewnej dozie subiektywizmu w ocenie ofert. Zgodnie z art. 242 ust. 2 kryteria oceny ofert i ich opis nie mogą pozostawiać zamawiającemu nieograniczonej swobody wyboru najkorzystniejszej oferty oraz umożliwiają weryfikację i porównanie poziomu oferowanego wykonania przedmiotu zamówienia na podstawie informacji przedstawianych w ofertach.

- Dobór właściwego wariantu doboru zestawu kryteriów oceny ofert zostawiony jest w rękach zamawiającego z zastrzeżeniem (art. 246 ustawy), że w przypadku zamawiających publicznych zastosowanie wariantu z ceną, jako jedynym kryterium oceny ofert (i pozostałych wariantów w udziale ceny, w których waga kryterium ceny przekracza 60%) wymaga od zamawiającego określenia w opisie przedmiotu wymagań jakościowych odnoszących się do co najmniej głównych elementów składających się na przedmiot zamówienia. Oznacza to, że zamawiający będący jednostką sektora finansów publicznych budując kryteria oceny ofert może zachować się na dwa sposoby. Pierwszy z nich to sytuacja, w której zamawiający przyjmie kryterium ceny oraz dodatkowo co najmniej jedno inne kryterium i w tym układzie kryterium ceny ma wagę 60% lub niższą. Ten wariant - określony w ustawie jako wariant podstawowy (art. 246 ust. 1 ustawy) - nie wymaga od zamawiającego dodatkowych uzasadnień w świetle art. 246 ust. 2.

- Drugi sposób zachowania się zamawiającego, to określenie ceny, jako jedyne kryterium oceny ofert lub ceny oraz co najmniej jednego innego kryterium - przy czym w tym układzie kryterium ceny ma wagę wyższą niż 60%. Ten wariant - określony w ustawie jako wariant wyjątkowy (art. 246 ust. 2 ustawy) - wymaga podjęcia przez zamawiającego dodatkowej czynności polegającej na wskazaniu w dokumentach zamówienia wymagań jakościowych odnoszących się co najmniej do głównych elementów składających się na przedmiot zamówienia. Chodzi o jednoznaczne opisanie wymagań jakościowych zamawiającego w sposób niedopuszczający zasadniczego różnicowania pod tym względem oferowanych dostaw, usług lub robót budowlanych.

- Zgodnie z art. 241 ustawy, kryteria oceny ofert muszą być związane z przedmiotem zamówienia. Związek kryteriów oceny ofert z przedmiotem zamówienia istnieje wówczas, gdy kryteria te dotyczą robót budowlanych, dostaw lub usług, będących przedmiotem zamówienia w dowolnych aspektach oraz w odniesieniu do dowolnych etapów ich cyklu życia, w tym do elementów składających się na proces produkcji, dostarczania lub wprowadzania na rynek, nawet jeżeli elementy te nie są istotną cechą przedmiotu zamówienia. Jednocześnie należy pamiętać, że zgodnie z art. 241 ust. 3 kryteria oceny ofert nie mogą dotyczyć właściwości wykonawcy, w szczególności jego wiarygodności ekonomicznej, technicznej lub finansowej.

Przebieg postępowania

■ Wszczęcie postępowania.

Zamawiający wszczyna postępowanie w trybach: przetargu nieograniczonego, przetargu ograniczonego, negocjacji z ogłoszeniem, dialogu konkurencyjnego, partnerstwa innowacyjnego, trybu podstawowego:

- w przypadku zamówień o wartości równej lub przekraczającej progi unijne: **przekazując ogłoszenia o zamówieniu Urzędowi Publikacji Unii Europejskiej** (art.130 ust. 1 pkt 1 ustawy) w celu publikacji w Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej (art. 86 ustawy).
- w przypadku zamówień o wartości nieprzekraczającej progów unijnych: **zamieszczając ogłoszenie w Biuletynie Zamówień Publicznych.**

Niewykonanie tego obowiązku:

- wyczerpuje znamiona naruszenia dyscypliny finansów publicznych w rozumieniu art. 17 ust. 1 pkt 5 ustawy o odpowiedzialności za naruszenie dyscypliny finansów publicznych;
- stanowi podstawę unieważnienia umowy o zamówienie publiczne na podstawie art. 457 ust. 1 pkt 1 ustawy.

- W trybach, w których sporządza się SWZ obowiązkiem zamawiającego jest zapewnienie na stronie internetowej prowadzonego postępowania bezpłatnego, pełnego, bezpośredniego i nieograniczonego dostępu do tego dokumentu od dnia odpowiednio przekazania do publikacji w Dzienniku Urzędowym UE lub zamieszczenia ogłoszenia w Biuletynie Zamówień Publicznych do dnia udzielenia zamówienia.

Wykonawca może zwrócić się do zamawiającego z wnioskiem o wyjaśnienie treści SWZ. Zamawiający jest obowiązany udzielić wyjaśnień niezwłocznie, jednak nie później niż na:

- 2 dni przed upływem terminu składania ofert w postępowaniach o wartości niższej od progów unijnych
- 6 dni przed upływem terminu składania ofert w postępowaniach o wartości równej lub wyższej od progów unijnych
- 4 dni przed upływem terminu składania ofert w postępowaniach o wartości równej lub wyższej od progów unijnych w przypadku, gdy termin składania ofert skrócono ze względu na pilną potrzebę udzielenia zamówienia (art. 138 ust. 2 pkt 2 ustawy).

Przy ustalaniu ww. terminów należy pamiętać, że:

- zgodnie z przepisami art. 111 Kodeksu cywilnego (termin oznaczony w dniach kończy się z upływem ostatniego dnia; jeżeli początkiem terminu oznaczonego w dniach jest pewne zdarzenie, nie uwzględnia się przy obliczaniu terminu dnia, w którym to zdarzenie nastąpiło);
- zgodnie z treścią art. 8 ust. 4 ustawy termin obejmujący dwa lub więcej dni zawiera co najmniej dwa dni robocze.

Obowiązek udzielenia wyjaśnień dotyczy pytań wykonawców dotyczy jedynie pytań, które wpłynęły do zamawiającego nie później niż na:

- 4 dni przed upływem terminu składania ofert;
- 14 dni przed upływem terminu składania ofert w postępowaniu o wartości równej lub wyższej od progów unijnych
- 7 dni przed upływem terminu składania ofert w postępowaniu o wartości równej lub wyższej od progów unijnych w przypadku, gdy termin składania ofert skrócono ze względu na pilną potrzebę udzielenia zamówienia (art. 138 ust. 2 pkt2 ustawy).

Przedłużenie terminu składania ofert nie wpływa na bieg terminu składania wniosku o wyjaśnienie treści SWZ. Treść zapytań wraz z wyjaśnieniami zamawiający udostępnia na stronie internetowej prowadzonego postępowania bez ujawniania źródła zapytania.

- W uzasadnionych przypadkach zamawiający może przed upływem terminu składania ofert zmienić treść SWZ. Dokonaną zmianę zamawiający ma obowiązek udostępnić na stronie internetowej prowadzonego postępowania. W przypadku gdy zmiana treści SWZ prowadzi do zmiany treści ogłoszenia o zamówieniu, zamawiający jest zobowiązany do zamieszczenia ogłoszenia o zmianie ogłoszenia. Naruszenie tego obowiązku jest podstawą do stwierdzenia nieważności umowy o zamówienie publiczne w oparciu o art. 457 ust. 1 pkt 1 ustawy.
- W przypadku gdy zmiany treści SWZ lub ogłoszenia są istotne dla sporządzenia oferty lub wymagają od wykonawców dodatkowego czasu na zapoznanie się ze zmianą SWZ i przygotowanie ofert, zamawiający ma obowiązek przedłużenia terminu składania ofert o czas niezbędny na zapoznanie się ze zmianą i przygotowanie oferty.

- Otwarcie ofert następuje niezwłocznie po upływie terminu składania ofert, nie później niż następnego dnia po dniu, w którym upłynął termin składania ofert. Jeżeli otwarcie ofert następuje przy użyciu systemu teleinformatycznego, w przypadku awarii tego systemu, która powoduje brak możliwości otwarcia ofert w terminie określonym przez zamawiającego, otwarcie ofert następuje niezwłocznie po usunięciu awarii (zamawiający powinien poinformować wykonawców o opóźnionym otwarciu ofert na skutek awarii systemu) na stronie internetowej prowadzonego postępowania.
- Zgodnie z art. 222 ust. 4 ustawy zamawiający, najpóźniej przed otwarciem ofert, udostępnia na stronie internetowej prowadzonego postępowania informację o kwocie, jaką zamierza przeznaczyć na sfinansowanie zamówienia.

Zamawiający, niezwłocznie po otwarciu ofert, powinien udostępnić na stronie internetowej prowadzonego postępowania informacje o:

- nazwach albo imionach i nazwiskach oraz siedzibach lub miejscach prowadzonej działalności gospodarczej albo miejscach zamieszkania wykonawców, których oferty zostały otwarte;
- cenach lub kosztach zawartych w ofertach.
- Obowiązkiem zamawiającego jest także przekazanie - nie później niż w terminie 7 dni od dnia otwarcia ofert - informacji o złożonych ofertach Prezesowi Urzędu Zamówień Publicznych (za pośrednictwem systemu e-zamówienia).

- Zamawiający wybiera najkorzystniejszą ofertę w terminie związania ofertą określonym w dokumentach zamówienia (art. 252 ust.1 ustawy).
- Termin ten liczony jest od dnia upływu terminu składania ofert, przy czym pierwszym dniem terminu związania ofertą jest dzień, w którym upływa termin składania ofert.
- W przypadku, czynności wyboru najkorzystniejszej oferty nie uda się wykonać w pierwotnym terminie związania ofertą, zamawiający (przed upływem tego terminu), musi zwrócić się do wykonawców o wyrażenie zgody na przedłużenie tego terminu o wskazywany przez niego okres (nie dłuższy niż 60 dni w postępowaniu o wartości równej lub wyższej od progów unijnych i nie dłuższy niż 30 dni w postępowaniu o wartości niższej od progów unijnych). Procedura ta może być stosowana jednokrotnie.

- Przedłużenie terminu związania ofertą wymaga złożenia przez wykonawcę pisemnego oświadczenia o wyrażeniu zgody na przedłużenie terminu związania ofertą. Należy pamiętać, że brak reakcji wykonawcy na wezwanie zamawiającego do przedłużenia terminu związania ofertą jest jednoznaczny z brakiem takiego przedłużenia i tym samym występuje podstawa odrzucenia oferty.
- Jeżeli wydłużony termin związania ofertą upłynął przed wyborem najkorzystniejszej oferty zamawiający wzywa wykonawcę, którego oferta otrzymała najwyższą ocenę, do wyrażenia, w wyznaczonym przez zamawiającego terminie, pisemnej zgody na wybór jego oferty po terminie związania ofertą. W przypadku braku zgody wykonawcy zamawiający odrzuca jego ofertę na podstawie art. 226 ust. 1 pkt 13 ustawy i zwraca się o wyrażenie takiej zgody do kolejnego wykonawcy, którego oferta została najwyżej oceniona, chyba że zachodzą przesłanki do unieważnienia postępowania.

- Art. 223 ust. 1 ustawy uprawnia zamawiającego do zwrócenia się do wykonawcy o wyjaśnienie treści oferty. Przyjmuje się jednak, że przepis ten kreuje dla zamawiającego obowiązek uzyskania wyjaśnień w sytuacji, w której zachodzą jakiegokolwiek wątpliwości co do treści złożonej oferty, w szczególności, gdy treść oferty jest niespójna. Niedopuszczalne jest przy tym prowadzenie między zamawiającym a wykonawcą negocjacji dotyczących złożonej oferty oraz dokonywanie jakiegokolwiek zmiany w jej treści. W przypadku, gdy wykonawca wyjaśniając treść oferty prowadzi do zmiany jej treści lub podejmie negocjacje, oferta taka podlega odrzuceniu na podstawie art. 226 ust. 1 pkt 3 w związku z art. 223 ust. 1 ustawy.
- Zamawiający jest zobowiązany do poprawienia oczywistych omyłek pisarskich i rachunkowych w złożonych ofertach.

- Zamawiający ma także obowiązek poprawienia treści oferty poprzez dostosowanie jej do treści SWZ, jeśli łącznie spełnione są przesłanki:
  - występuje niezgodność pomiędzy treścią oferty a oczekiwania zamawiającego wyrażonymi w SWZ;
  - niezgodność musi mieć charakter omyłki, a nie celowego działania wykonawcy polegającego na świadomym złożeniu oświadczenia woli o określonej treści,
  - poprawienie niezgodności nie spowoduje istotnych zmian w treści oferty.

■ Przestanki odrzucenia ofert.

- Zgodnie z art. 226 ust. 1 pkt 1 zamawiający odrzuca ofertę, jeżeli została złożona po terminie składania ofert. Do naruszenia ustawy dojdzie zarówno w sytuacji, w której zamawiający nie wykonał czynności odrzucenia pomimo występowania przestanek ustawowych jak i w sytuacji, gdy zamawiający odrzucił oferty w sytuacji braku występowania podstawy odrzucenia.

- Zamawiający powinien odrzucić na podstawie art. 226 ust. 1 pkt 2 ofertę złożoną przez wykonawcę:
  - a) podlegającego wykluczeniu z postępowania lub
  - b) niespełniającego warunków udziału w postępowaniu lub
  - c) który nie złożył w przewidzianym terminie oświadczenia, o którym mowa w art. 125 ust. 1, lub podmiotowego środka dowodowego, potwierdzających brak podstaw wykluczenia lub spełnianie warunków udziału w postępowaniu, przedmiotowego środka dowodowego, lub innych dokumentów lub oświadczeń.

■ Zgodnie z art. 226 ust. 1 pkt 3 Zamawiający odrzuca ofertę, jeżeli jest niezgodna z ustawą. Przez pojęcie ustawy należy rozumieć ustawy oraz akty wykonawcze do ustawy. Najczęściej występujące przypadki odrzucenia ofert na podstawie art. 226 ust.1 pkt 3 ustawy:

- 1) oferta złożona z naruszeniem art 63 ustawy (brak odpowiedniej formy);
- 2) oferta złożona z naruszeniem art. 58 ust. 2 tj. oferta złożona przez wykonawców wspólnie ubiegających się o udzielenie zamówienia do której nie dołączono pełnomocnictwa pomimo zastosowania przez zamawiającego art. 128 ust. 1 ustawy;
- 3) oferta, której treść zmieniono w trakcie trwania postępowania lub co do której podjęto negocjacje (naruszenie art 223 ust. 1 zdanie drugie);
- 4) oferta przewidująca zlecenie całości przedmiotu zamówienia podwykonawcom (naruszenie art. 462 ust. 1 a contrario).

- Zgodnie z art. 226 ust. 1 pkt 4 zamawiający odrzuca ofertę, jeżeli jest nieważna na podstawie odrębnych przepisów. Taka sytuacja może mieć miejsce w przypadku podpisania oferty przez osobę nieumocowaną do reprezentowania wykonawcy (nieważność czynności prawnej dokonanej przez osobę nieumocowaną lub niewłaściwie umocowaną wynika z przepisów kodeksu cywilnego o pełnomocnictwie).

- Zgodnie z art. 226 ust. 1 pkt 5 zamawiający odrzuca ofertę, jeżeli jej treść jest niezgodna z warunkami zamówienia . Norma art. 226 ust. 1 pkt 5 ustawy odnosi się do merytorycznego aspektu zaoferowanego przez wykonawców świadczenia oraz merytorycznych wymagań zamawiającego, w szczególności co do zakresu świadczenia jego ilości lub jakości, warunków realizacji lub innych elementów istotnych dla wykonania zamówienia. Podczas kontroli należy także ustalić, czy przed odrzuceniem oferty na podstawie art. 266 ust. 1 pkt 5 zamawiający prawidłowo zastosował art. 223 ust. 1 i 2 ustawy

- Zgodnie z art. 7 pkt 23 ustawy przez warunki zamówienia należy rozumieć warunki, które dotyczą zamówienia lub postępowania o udzielenie zamówienia, wynikające w szczególności z opisu przedmiotu zamówienia, wymagań związanych z realizacją zamówienia, kryteriów oceny ofert, wymagań proceduralnych lub projektowanych postanowień umowy w sprawie zamówienia publicznego.

- Zgodnie z art. 226 ust. 1 pkt 6) ustawy zamawiający powinien odrzucić ofertę, która nie została sporządzona lub przekazana w sposób zgodny z wymaganiami technicznymi oraz organizacyjnymi sporządzania lub przekazywania ofert przy użyciu środków komunikacji elektronicznej określonymi przez zamawiającego. Najczęściej występującymi podstawami odrzucenia oferty na podstawie art. 226 ust. 1 pkt 6) ustawy są:
  - złożenie oferty środkiem komunikacji elektronicznej niedopuszczonym przez zamawiającego do złożenia oferty (niezapewniającym szyfrowania danych) np. zwykłą pocztą elektroniczną;
  - złożenie oferty w formie niedopuszczonym w SWZ

- Zgodnie z art. 226 ust. 1 pkt 7 zamawiający odrzuca ofertę złożoną w warunkach czynu nieuczciwej konkurencji w rozumieniu ustawy z dnia 16 kwietnia 1993 r. o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji.
- Zgodnie z art. 226 ust. 1 pkt 8 zamawiający odrzuca ofertę zawierającą rażąco niską cenę lub koszt w stosunku do przedmiotu zamówienia.
- Zgodnie z art. 226 ust. 1 pkt 9 zamawiający odrzuca ofertę, która została złożona przez wykonawcę niezaproszonego do składania ofert (przesłanka dotyczy trybów dwustopniowych);
- Zgodnie z art. 226 ust. 1 pkt 10 ustawy zamawiający odrzuca ofertę, jeżeli zawiera błędy w obliczeniu ceny lub kosztu.
- Zgodnie z art. 226 ust. 1 pkt 11 ustawy zamawiający odrzuca ofertę wykonawcy, który w wyznaczonym terminie zakwestionował poprawienie omyłki, o której mowa w art. 223 ust. 2 pkt 3.

- Zgodnie z art. 226 ust. 1 pkt 12 ustawy zamawiający odrzuca ofertę wykonawca nie wyraził pisemnej zgody na przedłużenie terminu związania ofertą.
- Zgodnie z art. 226 ust. 1 pkt 13 ustawy zamawiający odrzuca ofertę wykonawca nie wyraził pisemnej zgody na wybór jego oferty po upływie terminu związania ofertą.

- Zgodnie z art. 226 ust. 1 pkt 14 zamawiający odrzuca ofertę wykonawcy, który nie wniósł wadium, lub wniósł je w sposób nieprawidłowy lub nie utrzymywał wadium nieprzerwanie do upływu terminu związania ofertą lub złożył wniosek o zwrot wadium w przypadku, o którym mowa w art. 98 ust. 2 pkt 3. Zamawiający powinien pamiętać, że:
  - a) wadium w formie pieniężnej powinno być wniesione przelewem (np. wpłata w kasie u zamawiającego jest nieprawidłowym wniesieniem wadium);
  - b) wadium wniesione w formie przelewu powinno zostać zaksięgowane na rachunku bankowym zamawiającego przed upływem terminu składania ofert;
  - c) wadium powinno być wniesione w prawidłowej wysokości;
  - d) w przypadku wniesienia wadium w gwarancji należy zachować odpowiednią formę (zgodnie z treścią art. 97 ust. 10 wykonawca przekazuje zamawiającemu oryginał gwarancji lub poręczenia, w postaci elektronicznej).
  - e) w przypadku wniesienia wadium w formie gwarancji powinna ona posiadać prawidłową treść oznaczającą postępowanie, beneficjenta, prawidłowo oznaczone terminy ważności (nie krótsze niż termin związania ofertą), prawidłowo oznaczone przesłanki zatrzymania wadium oraz mieć charakter bezwarunkowy;
  - f) w przypadku przedłużenia terminu związania ofertą należy przedłużyć okres ważności wadium (art. 97 ust. 5 i 6).

- Zgodnie z art. 226 ust. 1 pkt 15 zamawiający odrzuca ofertę, gdy oferta wariantowa nie została złożona lub nie spełnia minimalnych wymagań określonych przez zamawiającego, w przypadku gdy zamawiający wymagał jej złożenia. Do naruszenia ustawy dojdzie zarówno w sytuacji, w której zamawiający nie wykonał czynności odrzucenia pomimo występowania przesłanek ustawowych jak i w sytuacji gdy zamawiający odrzucił oferty w sytuacji braku występowania podstawy odrzucenia.
- Zgodnie z art. 226 ust. 1 pkt 16 zamawiający odrzuca ofertę, jeśli jej przyjęcie naruszałoby bezpieczeństwo publiczne lub istotny interes bezpieczeństwa państwa, a tego bezpieczeństwa lub interesu nie można zagwarantować w inny sposób. Do naruszenia ustawy dojdzie zarówno w sytuacji, w której zamawiający nie wykonał czynności odrzucenia pomimo występowania przesłanek ustawowych jak i w sytuacji, gdy zamawiający odrzucił oferty w sytuacji braku występowania podstawy odrzucenia.

- Zgodnie z art. 226 ust. 1 pkt 17 zamawiający odrzuca ofertę, jeśli obejmuje ona urządzenia informatyczne lub oprogramowanie wskazane w rekomendacji, o której mowa w art. 33 ust. 4 ustawy z dnia 5 lipca 2018 r. o krajowym systemie cyberbezpieczeństwa (Dz. U. z 2020 r. poz. 1369, z 2021 r. poz. 2333 i 2445 oraz z 2022 r. poz. 655), stwierdzającej ich negatywny wpływ na bezpieczeństwo publiczne lub bezpieczeństwo narodowe.
- Zgodnie z art. 226 ust. 1 pkt 18 zamawiający odrzuca ofertę, która została złożona bez odbycia wizji lokalnej lub bez sprawdzenia dokumentów niezbędnych do realizacji zamówienia dostępnych na miejscu u zamawiającego, w przypadku, gdy zamawiający tego wymagał w dokumentach zamówienia.

- Niezwłocznie po wyborze najkorzystniejszej oferty zamawiający informuje równocześnie wykonawców, którzy złożyli oferty, o wyborze najkorzystniejszej oferty, podając uzasadnienie faktyczne i prawne wyboru a także nazwy i dane adresowe wykonawców oraz punktację przyznaną ofertom w każdym kryterium oceny ofert i łączną punktację. Informacje te udostępnia się także na stronie prowadzonego postępowania. Dodatkowo w informacji o wyborze oferty przekazywanej wykonawcom zamieszcza się informację o wykonawcach, których oferty zostały odrzucone wraz z uzasadnieniem prawnym i faktycznym.

- Postępowanie o udzielenie zamówienia kończy się:
  - 1) zawarciem umowy w sprawie zamówienia publicznego albo
  - 2) unieważnieniem postępowania.

■ Przestanki unieważnienia postępowania dzielą się na dwie grupy:

- a) obligujące zamawiającego do wykonania tej czynności;
- b) uprawniające zamawiającego do wykonania tej czynności.

■ Przesłanki obligujące (art. 255 ustawy):

Zamawiający ma obowiązek unieważnienia postępowania o udzielenie zamówienia, jeżeli:

- nie złożono żadnego wniosku o dopuszczenie do udziału w postępowaniu albo żadnej oferty;
- wszystkie złożone wnioski o dopuszczenie do udziału w postępowaniu albo oferty podlegały odrzuceniu;
- cena lub koszt najkorzystniejszej oferty lub oferta z najniższą ceną przewyższa kwotę, którą zamawiający zamierza przeznaczyć na sfinansowanie zamówienia , chyba że zamawiający może zwiększyć tę kwotę do ceny lub kosztu najkorzystniejszej oferty;

- w przypadkach, o których mowa w art. 248 ust. 3, art. 249 i art. 250 ust. 2, zostały złożone oferty dodatkowe o takiej samej cenie lub koszcie;
- wystąpiła istotna zmiana okoliczności powodująca, że prowadzenie postępowania lub wykonanie zamówienia nie leży w interesie publicznym, czego nie można było wcześniej przewidzieć;
- postępowanie obarczone jest niemożliwą do usunięcia wadą uniemożliwiającą zawarcie niepodlegającej unieważnieniu umowy w sprawie zamówienia publicznego ;
- wykonawca nie wniósł wymaganego zabezpieczenia należytego wykonania umowy lub uchylił się od zawarcia umowy w sprawie zamówienia publicznego, z uwzględnieniem art. 263;
- w trybie zamówienia z wolnej ręki negocjacje nie doprowadziły do zawarcia umowy w sprawie zamówienia publicznego.

■ Przesłanki uprawniające (art. 256-258 i 310 ustawy):

Zamawiający może unieważnić postępowanie o udzielenie zamówienia odpowiednio przed upływem terminu do składania wniosków o dopuszczenie do udziału w postępowaniu albo przed upływem terminu składania ofert, jeżeli wystąpiły okoliczności powodujące, że dalsze prowadzenie postępowania jest nieuzasadnione.

Zamawiający może unieważnić postępowanie o udzielenie zamówienia, jeżeli środki publiczne, które zamawiający zamierzał przeznaczyć na sfinansowanie całości lub części zamówienia, nie zostały mu przyznane, a możliwość unieważnienia postępowania na tej podstawie została przewidziana w ogłoszeniu o zamówieniu albo zaproszeniu do negocjacji.

Zamawiający może unieważnić postępowanie o udzielenie zamówienia, jeżeli liczba wykonawców, którzy złożyli niepodlegające odrzuceniu wnioski o dopuszczenie do udziału w postępowaniu jest mniejsza niż minimalna liczba wykonawców określona w ogłoszeniu o zamówieniu lub dokumentach zamówienia, których zamawiający zamierzał zaprosić do składania ofert, ofert wstępnych albo dialogu konkurencyjnego.

Zamawiający może unieważnić postępowanie o udzielenie zamówienia, jeżeli liczba niepodlegających odrzuceniu ofert wstępnych lub ofert, które podlegają negocjacjom albo liczba rozwiązań przedstawionych przez wykonawców podczas dialogu konkurencyjnego jest mniejsza niż minimalna liczba określona w ogłoszeniu o zamówieniu lub dokumentach zamówienia.

Zamawiający może unieważnić postępowanie o udzielenie zamówienia, jeżeli liczba ofert niepodlegających odrzuceniu, które podlegają negocjacjom na ostatnim etapie jest mniejsza niż 2.

Zamawiający może unieważnić postępowanie o zawarcie umowy ramowej, która miała być zawarta z więcej niż jednym wykonawcą, jeżeli wpłynęły mniej niż dwie oferty lub mniej niż dwa wnioski o dopuszczenie do udziału w postępowaniu, niepodlegające odrzuceniu.

Zamawiający nie później niż w terminie 30 dni od dnia zakończenia postępowania o udzielenie zamówienia:

- w przypadku postępowań o wartości równej lub większej od progów unijnych **przekazuje do publikacji w Dzienniku Urzędowym UE**
- w przypadku postępowań o wartości mniejszej od progów unijnych **zamieszcza w Biuletynie Zamówień Publicznych**

ogłoszenie o wyniku postępowania (którym jest zawarcie umowy albo unieważnienie postępowania) zawierające informację o udzieleniu zamówienia lub unieważnieniu postępowania.

- Niewykonanie tego obowiązku wyczerpuje znamiona naruszenia dyscypliny finansów publicznych w rozumieniu art. 17 ust. 1 pkt 5 ustawy o odpowiedzialności za naruszenie dyscypliny finansów publicznych i stanowi podstawę unieważnienia umowy o zamówienie publiczne na podstawie art. 457 ust. 1 pkt 1 ustawy.

Umowy i ich realizacja.

- Umowę o zamówienie publiczne zawiera się:
- w przypadku postępowań o wartość równej lub przekraczającej progi unijne w terminie nie krótszym niż 10 dni od dnia przesłania zawiadomienia o wyborze najkorzystniejszej oferty, jeżeli zawiadomienie to zostało przesłane przy użyciu środków komunikacji elektronicznej, albo 15 dni - jeżeli zostało przesłane w inny sposób;
- w przypadku postępowań o wartości nieprzekraczającej progów unijnych w terminie nie krótszym niż 5 dni od dnia przesłania zawiadomienia o wyborze najkorzystniejszej oferty, jeżeli zawiadomienie to zostało przesłane przy użyciu środków komunikacji elektronicznej, albo 10 dni, jeżeli zostało przesłane w inny sposób.

- Jeżeli wykonawca, którego oferta została wybrana jako najkorzystniejsza, uchyla się od zawarcia umowy w sprawie zamówienia publicznego lub nie wnosi wymaganego zabezpieczenia należytego wykonania umowy, zamawiający może dokonać ponownego badania i oceny ofert spośród ofert pozostałych w postępowaniu wykonawców oraz wybrać najkorzystniejszą ofertę albo unieważnić postępowanie na podstawie art. 255 pkt 7) ustawy (art. 263 ustawy). Z przepisu art. 263 zamawiający może skorzystać wielokrotnie.

- Uchylenie się od zawarcia umowy należy rozumieć jako świadome działanie lub zaniechanie zmierzające do bezpodstawnego nie zawarcia umowy przyrzeczonej, a przynajmniej godzenie się z takim skutkiem (Wyrok Sądu Najwyższego - Izba Cywilna z dnia 13 stycznia 2011 r. III CSK 116/2010).

- Ustawa wymaga dla umowy o zamówienia publiczne formy pisemnej pod rygorem nieważności (chyba że przepisy odrębne wymagają formy szczególnej). Nic nie stoi na przeszkodzie w zawarciu umowy w formie elektronicznej (oświadczenie woli w postaci elektronicznej opatrzone kwalifikowanym podpisem elektronicznym) która co do skutków jest zrównana w kodeksie cywilnym, z formą pisemną (art. 78¹ § 2 kc).
- Przepisy o zamówieniach publicznych zawierają katalog niedozwolonych klauzul umownych (art. 433 ustawy). Zamieszczenie w umowie klauzul zakazanych nie zostało ujęte w art. 454 jako podstawa do jej unieważnienia. Powyższe oznacza, że jedynym narzędziem ochrony wykonawcy w przypadku ich zamieszczenia w SWZ będzie uprawnienie do wniesienia odwołania do Krajowej Izby Odwoławczej. Przy braku takiego odwołania klauzule te staną się wiążące.

- W art. 436 zawarto katalog obligatoryjnych postanowień każdej umowy o zamówienie publiczne.
- Zgodnie z art. 439 ustawy, umowa, której przedmiotem są roboty budowlane lub usługi lub dostawy, zawarta na okres dłuższy niż 6 miesięcy musi zawierać postanowienia dotyczące zasad wprowadzania zmian wysokości wynagrodzenia należnego wykonawcy, w przypadku zmiany ceny materiałów lub kosztów związanych z realizacją zamówienia.
- Ustawa przewiduje obowiązek zamieszczenia w Biuletynie Zamówień Publicznych ogłoszenia o wykonaniu umowy - w terminie 30 dni od wykonania umowy. Umieszczenie art. 448 w części ustawy dotyczącej wszystkich umów o zamówienia publiczne oznacza, że ogłoszenie o wykonaniu umowy należy zamieścić w Biuletynie Zamówień Publicznych także w przypadku postępowań o wartości równej lub przekraczającej progi unijne.

- Umowy o zamówienie publiczne nie mogą być - poza wyjątkami wynikającymi z art. 454 - 455 zmieniane.

Fundusze Europejskie

Dziękuję za uwagę

Fundusze Europejskie
dla Śląskiego

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

Województwo
Śląskie